

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדְשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרֻשֵׁת חֵי־שָׂרָה

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּזֶזׁשׁ עִם פְּרוּשׁ קַל וְנֶחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מְחוּלַק ל- תַתַּק"ס (960) קוֹנְטֵרְסִים

ל"ב כְּרֻכִים שֶׁל ל' חֻלְקִים

כֹּרֶךְ ד' - חֻלְקַת כ"ט

קוֹנְטֵרְס 119

מוֹפָץ לֵאל מִטְרוֹת רוּחַ כֻּלָּל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסַפְרָא דְאִי יִפְקוּן בֵּיתָא מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כָּל סֵפֶר הַזֵּהָר בְּדִקּוֹת סְפוּרוֹת

"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וִישְׂרָאֵל חַד הוּא"

יֹצֵא לְאֹזֶר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הַעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תִּשְׁעֵי"א לַפ"ק - בַּעֲיִיה"ק בֵּית שְׁמוּשׁ תּוֹכֵב"א

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג): ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ויקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי הית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

כיו"ד חלק א' (סיפור פ"ט ס"א) מדבר על האספור לאכל חלב אחריו בשה ופוסק המחבר שצריך להקטין שלש שעות. ומקורו מהמקרא בחזו"ן (דף פ"ה). "כהא סעודתא הוא דלא אכילנא לסעודתא אחריתא אכילנא". וזה על פי הנמק"ם שציון סעודה לסעודה הוא שלש שעות. אבל בה"ה שם פוסק מעשר הדיו בהראשונים שלא מברכים שלש שעות דקא אלא כל זמן שבבבן ברפת המיוון והתחיל סעודה תב"ש מהר אחר קומה ונהדחה. ואו מותב שהמנהג הפשוט במדינות אלו להקטין שלש שעות. ולא מובן המנהג הזה. דהא ענין סעודה אחריתו לשה אחת ומה קמורו. ועל זה בא הגאון מוילנא זצ"ל בבאור הנקרא "שמימור הדברים הוא מוהר"ק פרש"י משפטים" שישם פתוב "דכל מאן דאכל האי מירקלא פתא או גשעתא פתא או כשעודתא פתא וכו' ומשמיר הוה"ק לתאר גדל הפנים וא"י שהוא מעורר דין בתפארת ליצלו ע"ש פאנך.

לְקַבֵּד "אוֹצֵר הַתְּהוֹמוֹת"

הכרזה מוצי הרבים העולמי מפעל עולמי להצלת הדת, מיסודו של הגר"צ רבי שלום יהודה גראס כ"כ מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א. של"ו רב וכט"ו, וזכרנו דר הו"א טלאא ספר לי מר זקני שיחנה לאנך ימים ושנים. שנהיה מנהגם בעיר פגוד בימי שבת קדש אחריו סעודה שנינה בשבת קדש היו מתאספים בבית הנקסט ילדים וקונים. הלקם קוראים אנרא כפא ואינרא וישא וקיסמים כל שבת, הלקם משניות, והלקם סקיסמים את כל ספר תהלים וכן הגנו מעידו של מרן רשכבה"ג הכן איש חי זצ"ל. מי יסו ונגה לטהור עשנה להשיגה.

ישנן פנה הלקים נגלים ונגובים לכל אחד פני השנתה ואם נזל שנו ספר החר הקדוש שישנן להבין פני השנתה. לפחות נגלות החר הקדוש והמקשר עורבים פלשונו הקדוש מקדש את כל העוף והנשקמה!

נהדר ונהמד היה לי פרמי להתווק בימי ימים הנוכחים שנה זו החר הקדוש הקטנים פורקט מים בצרות לפתוור אם לפני התקיעות או לאחריה. ולהטח אמינות ומינות ספר תקונו וזר אם לפני השי"ש, הפסקה, נמשה לעיה לכהל, ועוד לפני כל נדרי ולפני נעילה, ואם נזל לפני תורת הש"י ופלא ופלא הכיעו השקט מהו גדול הוא למאוד ולהטח ולפקד בשמחת תורה ועוד עם ספר התקונים, וזותקם וזותב כל המפנים אהבם להמשיך לגדל ולפרסם לכל העולם פלו גם פארץ וגם פארבע יבשות העולם!

לְקַבֵּד "מַפְעַל הַהַר הָעוֹלָמִי"

בהאי פסודא יקונו מן גלותא. ויקים לקרב את הגאולה על ידי הפצת תורתנו של רבי שמעון רבי יחאי וזותו תגן עליכם ועל כל עם ישראל שנגזרה עלנו הלאות מלך גמיוו תהנה ענינו במהרה כמינו אמן !!!

מקנין פ. ב. רבו ומפיון קצת עד היבן שנידי מנצת על יד'ן.

גב. רעיו הודות לכס פשים חברים שפקדו בזמן ובעתו ספר התקונים / החר הקדוש. וכמו פן מודיע שחלקתי והפצתי כל סוגי העלוני שישלחתי אלי כסבות ולפני, ואת אודיע, שפשה וכוהו סלפונים מיעים אלו פקשר לוחה אנשים רוצים ואין גרדי שום ספר קבר פלו ותמו מזמן, ואם פכרעונום הרוסיף ולישלת אלו עוד ספרי יזר וכוהו להם, הני מוכן וזפנו להמשיך ולהפיץ הספרים הקדושים על יד'ן רב הודיע לאנשים (שנאי רבים הם) שפונים אליכם שהגיע הספר לשניע!

לְקַבֵּד "מַפְעַל הַהַר הָעוֹלָמִי"

בהאי פסודא יקונו מן גלותא. ויקים לקרב את הגאולה על ידי הפצת תורתנו של רבי שמעון רבי יחאי וזותו תגן עליכם ועל כל עם ישראל שנגזרה עלנו הלאות מלך גמיוו תהנה ענינו במהרה כמינו אמן !!!

בברכות תורה ולומדיה: הכב מהפקפלי, שלמה נקונו שליט"א

לְקַבֵּד "מַפְעַל הַהַר הָעוֹלָמִי"

בהאי פסודא יקונו מן גלותא. ויקים לקרב את הגאולה על ידי הפצת תורתנו של רבי שמעון רבי יחאי וזותו תגן עליכם ועל כל עם ישראל שנגזרה עלנו הלאות מלך גמיוו תהנה ענינו במהרה כמינו אמן !!!

שום ספר קבר פלו ותמו מזמן, ואם פכרעונום הרוסיף ולישלת אלו עוד ספרי יזר וכוהו להם, הני מוכן וזפנו להמשיך ולהפיץ הספרים הקדושים על יד'ן רב הודיע לאנשים (שנאי רבים הם) שפונים אליכם שהגיע הספר לשניע!

לְקַבֵּד "מַפְעַל הַהַר הָעוֹלָמִי"

בהאי פסודא יקונו מן גלותא. ויקים לקרב את הגאולה על ידי הפצת תורתנו של רבי שמעון רבי יחאי וזותו תגן עליכם ועל כל עם ישראל שנגזרה עלנו הלאות מלך גמיוו תהנה ענינו במהרה כמינו אמן !!!

וואת אמר ואסיס שכה' הלקחתם מה שאחרים לא יקבלו ולא ישנו שאפשי הרוסיף כעיון גלי שום שעורים וקישות (שם חז"ל) רב נמימ איל כל אחד גמיוו וכוהו (של שלמה) לוחד ועוסק בספרים וקבצים וקונטרסים הקטנים והגדולים שזכותם לנו ולכל ישראל הקמיען פורה והמקלה!!!

לְקַבֵּד "מַפְעַל הַהַר הָעוֹלָמִי"

בהאי פסודא יקונו מן גלותא. ויקים לקרב את הגאולה על ידי הפצת תורתנו של רבי שמעון רבי יחאי וזותו תגן עליכם ועל כל עם ישראל שנגזרה עלנו הלאות מלך גמיוו תהנה ענינו במהרה כמינו אמן !!!

שום שעורים וקישות (שם חז"ל) רב נמימ איל כל אחד גמיוו וכוהו (של שלמה) לוחד ועוסק בספרים וקבצים וקונטרסים הקטנים והגדולים שזכותם לנו ולכל ישראל הקמיען פורה והמקלה!!!

לְקַבֵּד "מַפְעַל הַהַר הָעוֹלָמִי"

בהאי פסודא יקונו מן גלותא. ויקים לקרב את הגאולה על ידי הפצת תורתנו של רבי שמעון רבי יחאי וזותו תגן עליכם ועל כל עם ישראל שנגזרה עלנו הלאות מלך גמיוו תהנה ענינו במהרה כמינו אמן !!!

שום שעורים וקישות (שם חז"ל) רב נמימ איל כל אחד גמיוו וכוהו (של שלמה) לוחד ועוסק בספרים וקבצים וקונטרסים הקטנים והגדולים שזכותם לנו ולכל ישראל הקמיען פורה והמקלה!!!

לְקַבֵּד "מַפְעַל הַהַר הָעוֹלָמִי"

בהאי פסודא יקונו מן גלותא. ויקים לקרב את הגאולה על ידי הפצת תורתנו של רבי שמעון רבי יחאי וזותו תגן עליכם ועל כל עם ישראל שנגזרה עלנו הלאות מלך גמיוו תהנה ענינו במהרה כמינו אמן !!!

שום שעורים וקישות (שם חז"ל) רב נמימ איל כל אחד גמיוו וכוהו (של שלמה) לוחד ועוסק בספרים וקבצים וקונטרסים הקטנים והגדולים שזכותם לנו ולכל ישראל הקמיען פורה והמקלה!!!

לְקַבֵּד "מַפְעַל הַהַר הָעוֹלָמִי"

בהאי פסודא יקונו מן גלותא. ויקים לקרב את הגאולה על ידי הפצת תורתנו של רבי שמעון רבי יחאי וזותו תגן עליכם ועל כל עם ישראל שנגזרה עלנו הלאות מלך גמיוו תהנה ענינו במהרה כמינו אמן !!!

שום שעורים וקישות (שם חז"ל) רב נמימ איל כל אחד גמיוו וכוהו (של שלמה) לוחד ועוסק בספרים וקבצים וקונטרסים הקטנים והגדולים שזכותם לנו ולכל ישראל הקמיען פורה והמקלה!!!

לְקַבֵּד "מַפְעַל הַהַר הָעוֹלָמִי"

בהאי פסודא יקונו מן גלותא. ויקים לקרב את הגאולה על ידי הפצת תורתנו של רבי שמעון רבי יחאי וזותו תגן עליכם ועל כל עם ישראל שנגזרה עלנו הלאות מלך גמיוו תהנה ענינו במהרה כמינו אמן !!!

שום שעורים וקישות (שם חז"ל) רב נמימ איל כל אחד גמיוו וכוהו (של שלמה) לוחד ועוסק בספרים וקבצים וקונטרסים הקטנים והגדולים שזכותם לנו ולכל ישראל הקמיען פורה והמקלה!!!

פ. ב.

הָאָדָם, נָטַל עִפְרוֹ מִמְּקוֹם הַמִּקְדָּשׁ, וּבָנָה אֶת גּוֹפּוֹ מֵאֲרָבַעַת הַצְּדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁכֵּלֶם נִתְּנָה לוֹ כַּחַת. אַחֵר כִּף הָרִיק עָלָיו רוּחַ חַיִּים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (בראשית א) וַיִּפַּח בְּאֶפְרוֹ נְשֵׁמַת חַיִּים וְגו'. אַחֵר כִּף קָם וַיֵּדַע שֶׁהוּא מִמְּעֵלָה וּמִטָּה, וְאָז נִדְּבַק וַיֵּדַע אֶת הַחֲכֵמָה הָעֲלִיּוֹנָה.

כְּמוֹ זֶה כָּל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם הוּא כְּלוּל מִמְּעֵלָה וּמִטָּה, וְכָל אוֹתָם שִׂיּוּדַיִם לְהַתְקַדֵּשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּרִאוּי, כְּשִׁמּוֹלִידִים בֶּן, מוֹשָׁכִים עָלָיו רוּחַ קִדְשָׁה מִהַמְּקוֹם שֶׁכָּל הַקְּדוּשִׁים יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ, וְאֵלוּ נִקְרָאִים בְּנִים לַקַּב"ה. מִשׁוּם שֶׁהַגּוֹף נִעֲשֶׂה בַּקְּדוּשָׁה כְּרִאוּי, כִּף גַּם נוֹתֵנִים לוֹ רוּחַ מִמְּקוֹם עֲלִיוֹן קְדוֹשׁ כְּרִאוּי, וְהָרִי זֶה נִתְּבָאֵר.

בֵּא רָאָה, בְּשַׁעַר שַׁעֲתִיר אָדָם לְתַת חֲשִׁבּוֹן מַעֲשָׂיו טָרֵם יֵצֵא מִן הָעוֹלָם, אוֹתוֹ הַיּוֹם הוּא יוֹם הַחֲשִׁבּוֹן שֶׁגּוֹף וּנְשָׁמָה נוֹתְנִים חֲשִׁבּוֹן. אַחֵר כִּף הַנְּשָׁמָה נִפְרֶדֶת מִמֶּנּוּ, וְהַגּוֹף שָׁב לְאַרְץ, וְהַכֵּל שָׁב לְמִקְוֵמוֹ שֶׁנִּלְקַח מִשָּׁם, וְהָרִי פִּרְשׂוּהָ. עַד הַזְּמַן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַחְיֹת מֵתִים, הַכֵּל יִגְוֹד לְפָנָיו.

וְהוּא גּוֹף מִמֶּשׁ וְאוֹתָהּ נְשָׁמָה מִמֶּשׁ עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַשִּׁיב לְעוֹלָם כְּמוֹ מִקְדָּם וּלְחַדֵּשׁ אֶת פְּנֵי הָעוֹלָם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (ישעיה כו) יַחֲיוּ מֵתֵיךְ וְנִבְלְתֵי יְקוּמוּן. וְאוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה מִמֶּשׁ יִגְוֹדָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשָׁבָה לְמִקְוֵמָה כְּפִי דְרָכָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה. וְזִמְנָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַחְיֹת מֵתִים, עֲתִיד הוּא לְהָרִיק טַל מֵרֵאשׁוֹ עֲלֵיהֶם, וּבִאֲוֹתוֹ הַטַּל כֵּלֶם יְקוּמוּ מִהַעֲפָר.

דְּעִלְמָא, דְּכִלְהוּ יְהִיבוּ לֵיהּ חֵילָא, לְבַתָּר אַתְרָק עֲלֵיהּ רוּחָא דְחַיִּי כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (בראשית ב) וַיִּפַּח בְּאֶפְרוֹ נְשֵׁמַת חַיִּים וְגו' לְבַתָּר קָם וַיֵּדַע דְּאִיהוּ מִעִילָא וְתַתָּא, וּכְדִין אַתְדַּבֵּק וַיֵּדַע חֲכֵמָה עֲלָאָה.

כְּגוֹוָנָא דָא כָּל בַּר נֶשׁ דְּעִלְמָא אִיהוּ כְּלוּל מִעִילָא וְתַתָּא, וְכָל אֵינוֹן דִּינְדַּעִין לְאַתְקַדְשָׁא בְּהַאי עֲלִמָא כְּדָקָא יְאוּת, פִּד אוֹלִידוּ בַר, מְשָׁכִין עֲלֵיהּ רוּחַ קְדִישָׁא מֵאַתְר דְּכָל קְדִישֵׁי נְפָקִין מִגִּיּוּה, וְאֵלִין אֶקְרוּן בְּנִין לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּגִין דְּגוּפָא אַתְעַבִּיד בַּקְּדוּשָׁה כְּדָקָא יְאוּת, הַכִּי נָמִי יְהִיבִין לֵיהּ רוּחָא מֵאַתְר עֲלָאָה קְדִישָׁא כְּדָקָא חֲזִי וְהָא אַתְמַר.

הָא חֲזִי, בְּשַׁעֲרָא דְזַמִּין בַּר נֶשׁ לְמִיּהִב חוּשְׁבֹן עוֹבְדוּי עַד לָא יְפוּק מִעֲלִמָא, הַהוּא יוֹמָא, יוֹמָא דְחוּשְׁבֹן אִיהוּ, דְּגוּפָא וּנְשָׁמָתָא יְהִיבֵי חוּשְׁבֹנָא. לְבַתָּר נְשָׁמָתָא אַתְפְּרָשָׁא מִגִּיּוּה, וְגוּפָא תָב לְאַרְעָא, וְכִלְא תָב לְאַתְרֵיהּ דְּאַתְנַסִּיב מִתְּמִן וְהָא אוּקְמוּהּ, עַד זְמָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין לְאַחֲיָא מִתְּיָא כִּלְא גְנִיז קַמִּיהּ.

וְהוּא גּוּפָא מִמֶּשׁ וְהִיא נְשָׁמָתָא מִמֶּשׁ זְמִין קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְבָּא לְעִלְמָא כְּמִלְקַדְמִין וּלְחַדְתָּא אֲנָפִי עֲלִמָא הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה כו) יַחֲיוּ מֵתֵיךְ וְנִבְלְתֵי יְקוּמוּן. וְהִיא נְשָׁמָתָא מִמֶּשׁ גְּנִיזָא קַמִּי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא וְתַבַּת לְאַתְרָהּ כְּפּוּם אֶרְחָקָא כְּמָה דְאַתְּ אָמַר וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה. וְלִזְמָנָא דְזַמִּין קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲיָא מִתְּיָא, זְמִין אִיהוּ לְאַרְקָא טַלָּא מִרִישֵׁיהּ עֲלֵיהּ, וּבְהַהוּא טַלָּא יְקוּמוּן כִּלְא מִעֲפָרָא.

הוא שכתוב (שם) כי טל אורות טלך. מה זה טל אורות? אורות ממש מאותם האורות של מעלה שבהם עתיד להריק חיים לעולם, משום שעץ החיים ריק חיים שלא פוסקים לעולמים. שהרי עכשו פוסקים משום שהנחש הרע הזה שולט והלבנה מתכסה. ומשום כך פככול פוסקים מימיו, והחיים לא שולטים בעולם פראוי.

ובאותו זמן אותו יצר הרע, שהוא הנחש הרע, יסתלק מן העולם, והקדוש ברוך הוא יעביר אותו, כמו שנאמר (זכריה יג) ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ. ואחר שהוא יעבר מן העולם, הלבנה לא תתכסה. והנהר ששופע ויוצא, לא יפסקו מעניו. ואז כתוב (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים וגו'.

אמר רבי חזקיה, אם תאמר שכל הגופות של העולם יקומו ויתעוררו מן העפר - אותם הגופות שנטעו בנשמה אחת מה יהיה מהם? אמר רבי יוסי, אותם הגופות שלא זכו ולא הצליחו, הרי הם פלא היו. כמו שהיו עץ יבש בעולם ההוא, כך גם באותו הזמן. והגוף האחרון שנטע והצליח ונטל שרשיו פראוי יקים.

ועליו כתוב (ירמיה יז) והיה כעץ שתול על מים וגו' והיה עלהו רענן וגו'. שעשה פרות ונטע שרשים והצליח פראוי. ועל אותו גוף ראשון שלא עשה פרות ולא נטע שרשים ולא זכה ולא הצליח, כתוב (שם) והיה כערער בערבה ולא יראה פי לבוא טוב וגו'. פי לבוא טוב - זו תחית המתים.

הוא דכתוב, (ישעיה כו) פי טל אורות טלך. מאי טל אורות, אורות ממש מאינן נהורין דלעילא דבהון זמין לארקא חיינ לעלמא, בגין דאילנא (ד קלא ע"א) דחיי ריק חיינ דלא פסקין לעלמין, דהא השתא פסקין בגין דהא חויא בישא שלטא ואתפסי סיהרא. ובגין כך פככול פסקין מימוי וחיינ לא שלטין בעלמא כדקא יאות.

ובהוא זמנא ההוא יצר הרע דאיהו חויא בישא יסתלק מעלמא ויעבר ליה קדשא ברוך הוא כמה דאתמר (זכריה יג) ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ. ולבתר דאיהו יתעבר מעלמא, סיהרא לא אתפסא, ונהרא דנגיד ונפיק לא יפסקון מבוועוי, וכדין פתיב, (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים וגו'.

אמר רבי חזקיה אי תימא דכל גופין דעלמא יקומון ויתעורון מעפרא, אינן גופי דאתנטיעו בנשמתא חדא מה תהא מנייהו. אמר רבי יוסי אינן גופין דלא זכו ולא אצלחו הרי אינן פלא הו, כמה דהו עץ יבש בהיהא עלמא הכי נמי בההוא זמנא, וגופא בתראה דאתנטע ואצלה ונטל שרשוי כדקא יאות יקים.

ועליה פתיב, (ירמיה יז) והיה כעץ שתול על מים וגו' והיה עלהו רענן וגו'. דעבד איפין ונטע שרשין ואצלה כדקא יאות. ועל ההוא גופא קדמא דלא עבד איפין ולא נטע שרשין (ולא זכה ולא אצלה) פתיב, (ירמיה יז) והיה כערער בערבה ולא יראה כי לבא טוב וגו'. פי לבא טוב דא תחית המתים.

וַיִּתְנַהֵר הַהוּא נְהוּרָא דְזַמִּין לְאַנְהָרָא לְהוּ
 לְצַדִּיקָיָא דְהוּה גְנִיז קַמֵּיהּ מִיּוֹמָא
 דְּאַתְבָּרִי עַלמָא דְכְּתִיב, (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים
 אֶת הָאֹר פִּי טוֹב. וַכְּדִין זַמִּין קַדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְאַחֲזִיָּא מִתֵּיָא, וְכְתִיב, (מלאכי ג) וְזָרְחָה
 לְכֶם יְרֵאִי שְׁמִי שְׁמֵשׁ צְדָקָה וְגו', וַכְּדִין
 יִתְגַּבֵּר טוֹב בְּעַלְמָא, וְהוּא דְאַתְקַרֵּי רַע
 יִתְעַבֵּר מֵעַלְמָא פְּדֹאמְרֹן. וַכְּדִין אֵינוֹן גּוֹפִין
 קַדְמָאֵי לְהוּוּ פְּלֵא הוּו'.

וַיֵּרָא אֹתוֹ הָאֹר שְׁעִתִּיד לְהָאִיר
 לְצַדִּיקִים שֶׁהָיָה גְנִיז לְפָנָיו מִיּוֹם
 שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, שְׁכָתוּב (בראשית א)
 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר פִּי טוֹב.
 וְאִז עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְהַחֲיוֹת הַמֵּתִים, וְכָתוּב (מלאכי א)
 וְזָרְחָה לְכֶם יְרֵאִי שְׁמִי שְׁמֵשׁ
 צְדָקָה וְגו'. וְאִז יִתְגַּבֵּר הַטוֹב
 בְּעוֹלָם, וְאוֹתוֹ שְׁנִקְרָא רַע יַעֲבֹר
 מִן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁאַמְרֵנוּ, וְאִז
 אוֹתָם הַגּוֹפִים הַרְּאִשׁוֹנִים יִהְיוּ
 פְּלֵא הַיּוּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק זַמִּין קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאַרְקָא עַלְיֵיהוּ עַל אֵינוֹן גּוֹפִין רוּחִין
 אַחְרֵנִין, וְאִי זְכָאן בְּהוֹן יְקוּמוֹן בְּעַלְמָא כְּדָקָא
 יֵאוּת, וְאִי לָאו יְהוֹן קַטְמָא תַּחֲוֹת רַגְלֵיהוֹן
 דְּצַדִּיקָיָא דְכְּתִיב (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדַמַּת
 עֶפְרָא יִקְיָצוּ וְגו'. וְכֹלָא אַתְקָם וְאַתְעַתַּד קַמֵּי
 קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ בְּמַנְיֵינָא הוּוּ כְּמָה
 דְּאַתְ אָמַר (ישעיה מ) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם וְגו'.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְהַרְיֵק עַל אוֹתָם
 הַגּוֹפִים רוּחֹת אַחְרוֹת, וְאִם
 זוֹכִים בָּהֶם - יְקוּמוּ בְּעוֹלָם
 כְּרֵאוּי, וְאִם לֹא - יִהְיוּ אֶפְרַת
 רַגְלֵי הַצַּדִּיקִים, שְׁכָתוּב (דניאל יב)
 וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדַמַּת עֶפְרָא יִקְיָצוּ
 וְגו', וְהַכֹּל יוֹקֵם יוֹנֵעַד לְפָנֵי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהֵם כְּלָם
 כְּמַנְיֵן, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר (ישעיה מ)
 הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם וְגו'.

תָּא חֲזִי, הָא אַתְמַר כָּל אֵינוֹן מִתִּין דְּבִאֲרַעָא
 דִּישְׂרָאֵל יְקוּמוֹן בְּקַדְמֵיתָא, בְּגִין
 דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַר עַלְיֵיהוּ וַיּוֹקִים לוֹן,
 עַלְיֵיהוּ כְּתִיב יַחֲיוּ מִתֵּיךְ, אֵלִין אֵינוֹן דִּי
 בִּאֲרַעָא דִּישְׂרָאֵל. נִבְלַתִּי יְקוּמוֹן, אֵלִין אֵינוֹן
 דְּכַגּוֹ אַרְעָאן אַחְרֵנִין, דְּלֵא כְּתִיב בְּהוּ תַּחֲזִיָּה
 אֲלֵא קִימָה. דְּהָא רוּחָא דְחַיִּי לֹא תִשְׂרִי אֲלֵא
 בִּאֲרַעָא קַדִּישָׁא דִּישְׂרָאֵל, וּבְגִין כֶּף כְּתִיב בְּהוּ
 יַחֲיוּ מִתֵּיךְ, וְאֵינוֹן דְּלִבְר, יִתְבָּרִי גּוֹפָא דְלֵהוֹן
 וַיְקוּמוֹן גּוֹפָא בְּלֵא רוּחָא. וְלִבְתַּר יִתְגַּלְגְּלוֹן
 תַּחֲוֹת עֶפְרָא עַד דִּימְטוֹן לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְתַמָּן
 יִקְבְּלוֹן נִשְׁמַתָּא, וְלֵא בְּרִשׁוֹ אַחְרָא, בְּגִין
 דִּיִתְקַיְיִמוֹן בְּעַלְמָא פְּדֹקָא חֲזִי.

בֵּא רָאָה, הָרִי נֵאמַר, כָּל אוֹתָם
 הַמֵּתִים שְׁבִאֲרֵץ יִשְׂרָאֵל יְקוּמוּ
 כְּרֵאוֹשׁוֹנָה, מִשׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא יִתְעַרֵּר עַלְיֵיהֶם וַיּוֹקִים אוֹתָם.
 עַלְיֵיהֶם כְּתוּב יַחֲיוּ מִתֵּיךְ. אֵלוּ הֵם
 שְׁבִאֲרֵץ יִשְׂרָאֵל. נִבְלַתִּי יְקוּמוֹן -
 אֵלוּ הֵם שְׁכָתוּב אַרְצוֹת אַחְרוֹת,
 שְׁלֹא כְּתוּבָה בָּהֶם תַּחֲזִיָּה, אֲלֵא
 קִימָה. שְׁהֲרִי רוּחַ הַחַיִּים לֹא
 תִשְׂרֵה אֲלֵא בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל
 הַקְּדוֹשָׁה, וּמִשׁוּם כֶּף כְּתוּב בָּהֶם
 יַחֲיוּ מִתֵּיךְ, וְאוֹתָם שְׁבִחוּץ יִבְרָא
 הַגּוֹף שְׁלֵהֶם, וַיְקוּמוּ גּוֹף כְּלֵי
 רוּחַ. אַחַר כֶּף יִתְגַּלְגְּלוּ תַּחֲוֹת
 הָעֶפְרָא עַד שִׁגְיַעוּ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל,
 וְשִׁם יִקְבְּלוּ נִשְׁמָה, וְלֵא בְּרִשׁוֹת
 אַחְרָת, כְּדִי שִׁתְקַיְיִמוּ בְּעוֹלָם
 כְּרֵאוּי.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יִיסָא הוּוּ יִתְבִּי לִילְיָא חַד
 וְעַסְקִי בְּאוּרֵיִיתָא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר תָּא
 חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זַמִּין

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יִיסָא הָיוּ
 יושְׁבִים לְלֵלָה אַחַד וְעוֹסְקִים
 בַּתּוֹרָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בֵּא

ראה, בשעה שהקדוש ברוך הוא עתיד להחיות את המתים, כל אותם הנשמות שיתעוררו לפניו, כלם עומדות דמיות דמיות לפניו, באותה דמות ממש שהיו בעולם הזה, ויוריד אותם הקדוש ברוך הוא ויקרא להם בשמות, כמו שנאמר (שם) לכלם בשם יקרא. וכל נשמה תכנס למקומה, ויקומו בקיום בעולם כראוי, ואז יהיה העולם שלם. ועל אותו הזמן כתוב (שם כה) וחרפת עמו יסיר וגו'. מה זה וחרפת עמו יסיר? זה יצר הרע שמחשיף את פני הבריות ושולט בהם.

אמר רבי יוסי, הרי ראינו, כל זמן שאדם עומד ברוח הזו - אינו טמא. יצאה נשמתו ממנו - הוא טמא. אמר לו, ודאי שזה כך, וכך נאמר, שהרי אותו יצר הרע, כשנוטל את הרוח של האדם, הוא מטמא אותו, ונשארו גוף ונשמה. וישאר עמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות, כשהם בחייהם הם טמאים, שהרי יש להם נשמות מצד הטמאה, וכשמתורקנת ממנו אותה טמאה, נשאר הגוף בלי טמאה כלל.

משום כך מי שנדבק באשה של שאר העמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות, הוא נטמא, ואותו בן שיולד לו יקבל עליו רוח של טמאה. ואם תאמר, הרי מצד אביו הוא בא מישראל, למה יקבל עליו רוח טמאה?

בא ראה, שהרי בראשונה נטמא אביו בשעה שנדבק עם אותה אשה שהיא טמאה, וכיון שהאב נטמא באותה אשה שהיא טמאה, כל שכן שאותו הבן שנולד ממנה יקבל עליו רוח טמאה. ולא עוד, אלא שעבר על התורה, שכתוב (שמות לד) כי לא תשפחה לאל אחר, כי ה' קנא

לאחיא מתייא, כל אינון נשמתין דיתערוון קמיה פלהו קיימין דיוקנין דיוקנין קמיה בההוא דיוקנא ממש דהווי בהאי עלמא, ונחית לון קדשא בריה הוא, ויקרי לון בשמהן פמה דאת אמר, (ישעיה נח) לכלם בשם יקרא. וכל נשמתא תיעול לדוכתה, ויקומוון בקיימא בעלמא כדקא חזי, וכדין יהא עלמא שלים, ועל ההוא זמנא כתיב, (ישעיה כה) וחרפת עמו יסיר וגו', מאי וחרפת עמו יסיר. דא יצר הרע דאחשיף אנפי בריין ושלט בהו.

אמר רבי יוסי הא חמינן כל זמנא דבר נש קאים ברוחא דא. לאו איהו מסאב, נפקא נשמתיה מניה איהו מסאב. אמר ליה ודאי הכי הוא, והכי אתמר דהא ההוא יצר הרע פד נטיל רוחא דבר נש סאיב ליה ואשתאר גופא מסאב, ושארו עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות פד אינון בחייהון אינון מסאבין דהא מסטרא מסאבא אית לון נשמתין, וכד אתריק מניה ההוא מסאבו אשתאר גופא בלא מסאבו כלל.

בגין כך (דף קלא ע"ב) מאן דאתדבק באתתא דשארו עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות אסתאב איהו. וההוא ברא דאתיליד ליה יקבל עליה רוח מסאבא. ואי תימא הא כסטרא דאבוי מישראל קא אתיא, אמאי יקבל עליה רוח מסאבא.

הא חזי, דהא בקדמיתא אסתאב אבוי בשעתא דאתדבק בהיהא אתתא דאיהי מסאבא, וכיון דאב איהו אסתאב בהיהא אתתא דאיהי מסאבא, כל שפן דאיהו ברא דאתיליד מינה יקבל עליה רוח מסאבא. ולא עוד אלא דעבר על אורייתא דכתיב,

שמו, משום שהוא מקנא על ברית הקדש הזו.

אמר רבי אלעזר, בא ראה, שהרי נאמר שפיין שידע אברהם אבינו חכמה, רצה להפריד מכל שאר העמים ולא להתדבק בהם, ומשום כך כתוב: ואשביעך בה' אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הפנעני וגו'. מבנות הפנעני ודאי. (מה) סוד הוא, כמו שנאמר (מלאכי ב) ובעל בת אל נכר. אשר אנכי יושב בקרבו, אנכי במדק. כתוב כאן אשר אנכי, וכתוב שם (ישעיה מד) אנכי עשיתי ארץ. וכל זה כדי לא להטמא עמהם.

בא ראה, מי שמכניס את הברית הקדושה הזו באשה הריא של שאר העמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות, גורם לטמא מקום אחר, ועל זה כתוב (משלי ל) תחת שלוש רגזה ארץ וגו'. ואף על גב שהשביע אותו בברית הזו, לא בטח בו אברהם, עד שהתפלל תפלתו לפני הקדוש ברוך הוא ואמר, ה' אלהי השמים וגו', הוא ישלח מלאכו. ודאי זה מלאך הברית כדי שישמר הברית הזו ולא יטמא בין אותם העמים.

רק את בני לא תשב שמה. מה הטעם? משום שידע אברהם שהנה בכלם לא היה מי שהפיר את הקדוש ברוך הוא, רק הוא לבדו, ולא רצה שיהיה מדורו של יצחק בניניהם, אלא שיהיה מדורו עמו, ויצחק ילמד ממנו תמיד את דרך הקדוש ברוך הוא ולא יסטה מינה ושמאלה, ועל פן לא רצה אברהם שמדורו של יצחק יהיה שם.

אמר רבי ייסא, ודאי שזכותו של אברהם היתה לפני העבד ההוא, שהיום ההוא יצא, ובאותו היום

(שמות לד) כי לא תשתחוה לאל אחר, כי יי קנא שמו בגין דקני על האי ברית קדישא.

אמר רבי אלעזר תא חזי דהא אתמר דכיון דידע אברהם אבינו חכמתא בעא לתפרשא מכל שאר עמין ולא לתדבקה בהו, ובגין כך פתיב ואשביעך ביי אלקי השמים ואלקי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הפנעני וגו', מבנות הפנעני ודאי, (מא) רזא איהו כמה דאת אמר (מלאכי ב) ובעל בת אל נכר. אשר אנכי יושב בקרבו. אנכי דייקא כתיב הכא אשר אנכי, וכתיב התם (ישעיה מד) אנכי עשיתי ארץ. וכל דא בגין דלא לאסתאבא בהו.

תא חזי, האי מאן דאעיל האי ברית קדישא בההיא אתתא דשאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות, גרים לאסתאבא אתר אחרא. ועל דא כתיב (משלי ל) תחת שלש רגזה ארץ וגו'. ואף על גב דאומי ליה בהאי ברית, לא אבטח ביה אברהם עד דצלי צלותיה קמי קדשא בריך הוא ואמר יי אלקי השמים וגו', הוא ישלח מלאכו, ודאי דא מלאך הברית, בגין דיתנטיר האי ברית ולא יסתאב בין אינון עמין:

רק את בני לא תשב שמה. מאי טעמא, בגין דידע אברהם דהא בכלהו לא הוה מאן דאשתמודע ליה לקדשא בריך הוא בר איהו בלחודוי, ולא בעא דלהוו מדוריה דיצחק בניניהו, אלא דיהא מדוריה עמיה, ויצחק יוליף מניה תדיר ארחוי דקדשא בריך הוא, ולא יסטי לימינא ולשמאלא. ועל דא לא בעא אברהם דלהוי מדוריה דיצחק תמן.

אמר רבי ייסא ודאי זכותיה דאברהם אערע קמיה דההוא עבדא, דההוא יומא

הגיע לעין המים, שכתוב ואבא היום אל העין. והנה פרשה. רבי אלעזר פתח ואמר, (תהלים קיט) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך. כמה טפשים האנשים שלא יודעים ולא מסתכלים להשתדל בתורה, משום שהתורה כל החיים וכל החרות וכל הטוב בעולם הזה ובעולם הבא. (המרות והוא של העולם הזה ושל העולם הבא) (ג'א המרות והוא של העולם הבא) החיים הם בעולם הזה, שיוכרו לימים שלמים בעולם הזה, כמו שגאמר (שמות כג) את מספר ימיהם אמלא. ולימים ארכים בעולם הבא, משום שהם חיים שלמים, הם חיים של שמחה, חיים בלי עצבות, חיים שהם חיים. חרות בעולם הזה, חרות של הכל. שכל מי שמשתדל בתורה, אין יכולים לשלט עליו כל העמים של העולם.

ואם תאמר, אותם בני השמד? גזרה היא מלמעלה, כמו רבי עקיבא וחבריו, וכך עלתה במחשבה. חרות של מלאך המות שלא יכול לשלט עליו, וכך זה ודאי. שאם אדם היה נדבק בעץ החיים, שהיא התורה, לא היה גורם מות לו ויכלל העולם.

וכמושם כך, כשנתן הקדוש ברוך הוא תורה לישראל, מה כתוב בה? חרות על הלחת, והרי פרשה. ואלמלא הם לא חטאו ועזבו את עץ החיים, לא היו גורמים מות לעולם כבתחלה. והקדוש ברוך הוא אמר, (תהלים פב) אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם. חבלתון גרמיכון אכן פאדם תמותון וגו'. ועל כן, כל מי שמשתדל בתורה, אין יכול לשלט עליו הנחש הרע שהוא שהחשיף את העולם.

נפק, וההוא יומא מטא לעינא דמיא, דכתיב ואבא היום אל העין. והא אוקמוה. רבי אלעזר פתח ואמר, (תהלים קיט) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך. כמה אינון בני נשא טפשיין דלא ידעין ולא מסתכלין לאשתדלא באורייתא, בגין דאורייתא כל חיין וכל חירו וכל טוב בעלמא דין ובעלמא דאתי. (ההוא חירו דעלמא דין ודעלמא דאתי איהו) (ג'א ההוא חירו דעלמא דאתי איהו חיינו בעלמא דין). חיינו אינון בעלמא דין דזכרון ליומין שלמין בהאי עלמא כמה דאת אמר, (שמות כג) את מספר ימיהם אמלא. וליומין אריכין בעלמא דאתי. בגין דאינון חיינו שלימין, אינון חיינו דחידו, חיי בלא עצבו, חיינו דאינון חיינו. חירו בעלמא דין חירו דכלא, דכל מאן דאשתדל באורייתא לא יכלין לשלטאה עלוי כל עמין דעלמא.

ואי תימא אינון בני שמד. גזרה היא מלעילא כגון רבי עקיבא וחברוי, וכך סליק במחשבה. חירו דמלאך המות דלא יכיל לשלטאה עלוי, והכי הוא ודאי דאי אדם הוה אתדבק באילנא דחיי דאיהו אורייתא, לא גרים מותא ליה ולכל עלמא. ובגין כך פד יתב קדשא בריה הוא אורייתא לישראל מה כתיב בה חרות על הלוחות והא אוקמוה. ואלמלא אינון לא חטו ושבקו אילנא דחיי, לא גרמו מותא לעלמא כמלקדמין. וקדשא בריה הוא אמר (תהלים פב) אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם. חבלתון גרמיכון אכן פאדם תמותון וגו'. ועל דא כל מאן דאשתדל באורייתא לא יכיל לשלטאה עלוי ההוא חויה בישא דאחשיף עלמא.

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתו פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. פי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק פי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעַלְמֵי עָלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנֵן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי כְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיִּשְׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עֲלֵינוּ. וַיְחוּם וַיְחַמּוּל עֲלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְפָּיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדֵנּוּ יִשְׁקֵהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֵה אֱלֹו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵק מִפְּנִינִים מְכַרְהָ: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תֵּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוּל עֲלֵיהָ. וַיִּלְוֵה אֱלֵיהָ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בן פלוני) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים ככבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשון עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלונית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים ככבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשון עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

